

Terminaattorit – yläasteikäisten tyttöjen pienryhmätoiminta

Jyväskylän seurakunta

Kokeilun idea ja tarve

Jyväskylän Viitaniemen yläasteella oli noussut huoli ns. ”hiljaisista” yläasteikäisistä tytöistä ja tämä huoli ilmaistiin Jyväskylän seurakunnan nuorisotyönohjaajalle, joka käy säännöllisesti yläasteella. Mukana ensimmäisessä palaverissa (19.2.2015) olivat Viitaniemen henkilökunta (erityisesti oppilashuolto) ja Jyväskylän seurakunnasta nuorisotyönohjaaja Teresa Muhonen ja diakoniatyöntekijä Elina Lintulahti.

Palaverissa sovittiin, että ryhmään ohjaaminen tapahtuisi koulun henkilökunnan kautta, koska he tuntevat parhaiten omat oppilaansa. Sovittiin, ettei ryhmää mainosteta julkisesti, koska haluttiin ryhmään valikoituvan juuri hiljaiset tytöt. Haasteena koettiin myös se, että ryhmää ei voisi mainontaa yksinäisten tyttöjen ryhmänä, koska se oli liian leimaavaa. Teresa ja Elina lupasivat laatia esitteet ryhmistä sekä tytöille, että vanhemmille. Ryhmälle ei vielä tässä vaiheessa sovittu mitään viikko- ohjelmaa, koska haluttiin kuulla tyttöjen oma ääni ohjelman sisällön suhteen. Koulun henkilökunnan kanssa sovittiin, että ryhmä aloittaisi syksyllä 2015. Paikkana olisi Viitaniemen yläaste ja aika sellainen arkipäivä, mikä kävisi kaikille.

Mitä sitten tapahtui?

Syksyllä 2015 ryhmän toiminta ei ottanut onnistuakseen, sillä tyttöjä ei ollut kuin 1-2. Sovittiin, että annetaan ajan kulua ja koulun henkilökunta etsii tyttöjä syksyn aikana. Tammikuussa 2016 tyttöjä oli yhteensä 5 ja pienryhmätoiminta alkoi. Tilaksi muuttui kuitenkin Jyväskylän seurakunnan nuorisotila. Sovittiin tapaaminen noin joka toinen viikko, koulun jälkeen. Tytöt tulisivat Nuorten tilalle, saisivat välipalan ja sitten vietettäisiin aikaa yhdessä. Perustettiin myös Whatsúp ryhmä. Tärkeää oli, että ryhmä kokoontuisi tyttöjen aikataulun mukaan. Ryhmä olisi myös ns. suljettu ryhmä. Tekemisistä päätettiin yhdessä tyttöjen kanssa ja heitä kuunnellen. Tähän mennessä ryhmän kanssa on käyty kuntosalilla, pizzalla, pelattu frisbegolfia ja kokeiltu pilatesta. Lisäksi on vietetty leffahetkeä, askarreltu ja pelattu yhdessä, juhlittu synttäreitä ja pidetty vappuhulinoita ja pikkujouluja. Pääpaino on yhdessä tekeminen, mutta tytöillä on myös puhumisen tarvetta ja toisinaan iltapäivä on mennyt vain jutellessa. Tyttöjen kanssa on oltu myös yhden yön leirillä ja keväällä 2017 on tarkoitus pitää toinen leiri ja tehdä kevätretki Tampereen Särkänniemeeseen.

Mitä kokeilusta opimme?

Haasteena ryhmän aloituksessa oli tyttöjen löytäminen ryhmään. Lisäksi ryhmässä saattaa olla mukana tyttö, joka tuli kaverin houkuttelemana. On vaikea arvioida, kuinka hiljaisia tytöt oikeasti ovat, koska ryhmä on varsin puhelias. Näinkin pienessä ryhmässä on huolehdittava siitä, ettei kuppikuntia pääsisi syntymään, vaan oltaisiin yhdessä ja tässä on onnistuttu ihan hyvin. Ryhmä koetaan myös turvalliseksi, koska siellä jaetaan myös aika vaikeitakin asioita (kiusaaminen). Yhteisen ajan löytäminen tuo haastetta myös ja välillä aikatauluja pitää muuttaa. Ryhmän toiminnan muotoutuminen on vienyt oman aikansa, mutta on melko mutkaton. Vaikka ryhmä on suljettu, niin mukaan on tullut myös uusi tyttö. Hän tuli kavereidensa mukana erääseen

tapaamiseen. Hän tuntui sujahtavan ryhmään varsin hyvin ja koska ryhmän ilmapiiri pysyi edelleen avoimena, niin toivotimme hänet ryhmään uudemman kerran.

Toiminta on sellaista, että sitä voisi toteuttaa myös vastaisuudessa. Koulun ja seurakunnan välinen yhteistyö on tässä välttämätöntä, koska koulun henkilökunta tuntee oppilaansa ja hoitaa etsivän työn. Seurakunnan rooli tässä on toteuttaa toimintaa tekemällä yhteistyötä myös seurakunnan sisällä. Tässä tapauksessa diakoniatyöntekijä ja nuorisotyönohjaaja tekevät yhteistyötä. On tärkeää, että kaikilla aikuisilla on tässä sama näky suhteessa nuoreen eli kasvun tukeminen, yksinäisyyden lievittäminen, syrjäytyneisyyden ehkäiseminen ja se, että häntä kuullaan ja ollaan läsnä. Tärkeää on myös tyttöjen oman äänen kuuleminen, mitä kulloinkin tehdään.

Terminaattorit jatkaa ja kokeilutkin jatkuvat

Kun tytöiltä kysyttiin ryhmän jatkumisesta syksyllä 2017, niin kaikki tytöt halusivat ryhmän jatkuvan. Näillä näkymin ryhmä jatkaa vuoden 2017 loppuun. On mahdollista, että tällaista toimintaa voi toteuttaa myös toisella asteella (esim. lukiotyö) ja tämän kaltaista toimintaa onkin aloitettu yhdessä Jyväskylän lukion toimipisteessä. Tämän hanke on opettanut sen, että voidaan rohkeasti kokeilla ja olla mukana verkostoissa.

Lisätietoja: [elina.lintulahti\(at\)evl.fi](mailto:elina.lintulahti(at)evl.fi) tai [teresa.muhonen\(at\)evl.fi](mailto:teresa.muhonen(at)evl.fi)